

Francesc M. Rotger

De tots els grans imperis de què tenim notícia, el més efímer fou aquell que encapçalà Alexandre el Gran, uns tres segles abans del naixement de Crist. És estrany que el cinema no s'hagi sentit més temptat per aquesta figura d'aurèola romàntica: no n'hi ha massa antecedents cinematogràfics de la pel·lícula d'Oliver Stone, ara estrenada entre nosaltres, sobre la seva biografia. Alexandre III, rei de Macedònia, sobirà d'un territori immens, conquistat per ell mateix, que arribava des de Grècia fins a l'Índia, tenia poc més de trenta anys quan va morir. La llegenda diu que al seu llit de mort, quan li demanaren qui anomenava com a hereu, assenyalà: "el més fort", sense més detalls. De fet, el seu petit fill, un altre Alexandre, fou assassinat, i els seus generals (els *diadocs*, és a dir, "els successors"), es repartiren els bocins del seu imperi. D'un d'aquests, Ptolomeu, rei d'Egipte, descendia la famosa Cleopatra. L'actor

Richard Burton, curiosament, interpretà tant Alexandre mateix (al llargmetratge dirigit per Robert Rossen, el 1956), com Marc Antoni, amant d'aquella tres-cents anys més tard, a la superproducció de Mankiewicz. De fet, la ciutat anomenada Alexandria fou la capital de l'Egipte ptolemaic i Alexandre el nom del fill de la reina egípcia i el general romà.

Un imperi no tan efímer fou l'espanyol, on "no esposava el Sol". *El puente de San Luis Rey*, pel·lícula de Mary McGuckian basada en la novel·la de Thornton Wilder, s'ambienta al Perú virreinal i la veritat és que poques vegades he tengut ocasió de contemplar una selecció tan extraordinària de bons intèrprets (començant per Robert De Niro i Harvey Keitel, per exemple) i un desplegament tan impressionant d'ambientació d'època (vestuari, direcció artística) amb una història tan fluixa. L'espectador ni tan sols aconsegueix explicar-se en virtut de quin complicat argument teològic és condemnat el pobre frare Juníper (anomenat, casualment, com el nostre

famós missioner). Martin Scorsese, que reuní els mateixos De Niro i Keitel a dues pel·lícules molt més memorables (*Malas calles* i *Taxi Driver*) conta la història d'un emperador, l'extravagant milionari Howard Hughes, al seu llargmetratge *El aviador*; si bé, en aquest cas, parlem d'un imperi econòmic.

Al l'imperi que havia de durar mil anys i que, afortunadament per a la Humanitat, només es perllongà al llarg d'un decenni aproximadament, el Tercer Reich, s'enfrontaren, a part de les forces aliades que varen aconseguir la seva derrota a la Segona Guerra Mundial, un punyat de personalitats aïllades que, en uns temps particularment difícils, varen tenir la valentia d'arriscar la seva vida per a salvar les vides d'unes persones condemnades a mort tan sols perquè formaven part d'un col·lectiu determinat. *El cònsul Perlasca* ens presenta una d'aquelles trajectòries. Sempre és d'agrair que ens arribi una mica de cinema italià, darrerament tan poc freqüent a les nostres pantalles. ■